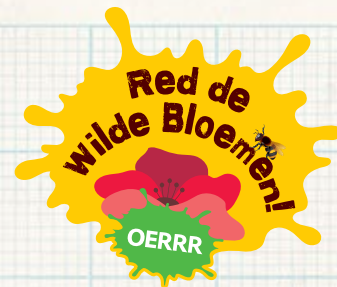

Achtergrondinformatie

Kom bij de OERRR Bloemenbrigade!

Wat is er aan de hand?

Wilde bloemen zijn langzaam maar zeker uit ons landschap verdwenen. En dat is slecht nieuws! Wilde bloemen zijn erg belangrijk voor mens en natuur. Stel je eens een landschap voor zonder bloemen! Zonder wilde bloemen kunnen insecten niet leven. En zonder insecten zijn er geen vogels. De oorzaak is een gebrek aan ruimte voor de natuur door meer huizen, wegen, tegels en asfalt. Overal staat de natuur onder druk, bijvoorbeeld door intensieve landbouw, te vaak maaien van bermen en verstening van tuinen. Nederland verkeert hierdoor in biodiversiteitscrisis.

Over de bloemetjes en de bijtjes

Bijna alle planten vormen bloemen. Kleine, grote, opvallende of juist kleurrijke bloemen; veel insecten zijn er dol op. Met hun bonte kleuren en zoete geuren trekken bloemen de aandacht van insecten. Die eten nectar en verzamelen stuifmeel en helpen daarmee aan de bestuiving en dus voortplanting van de bloem. Bloemen en insecten hebben elkaar nodig.

Wat zijn Wilde bloemen?

In ons land komen ongeveer duizend soorten wilde planten voor. Hiermee bedoelen we wilde planten zoals die van nature in ons land voorkomen. Ze komen hier al eeuwenlang voor en zijn hier op eigen kracht gekomen. Daarnaast komen er ook nog duizenden soorten voor die recent zijn aangevoerd vanuit het buitenland. Bijvoorbeeld als tuinplant of als zaad verstoep in een zending diervoer of hout. Deze niet-inheemse bloemensoorten heten exoten. Sommige van deze exoten vormen een bedreiging voor onze inheemse soorten. Ze hebben geen natuurlijke vijanden en kunnen een ware plaag vormen (woekeren) en daarmee inheemse soorten verdrijven. Deze specifieke groep noemen we invasieve exoten.

Wilde bloemen in Nederland

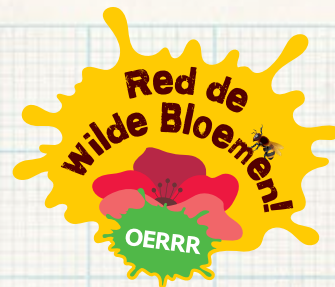
In Nederland komen wilde bloemen voor zoals bijvoorbeeld de klaproos, korenbloem, slangenkruid en gele ganzenbloem. Bijen hebben ze nodig voor nectar en stuifmeel. Vlinders leggen er hun eitjes op. Vogels eten de zaden of de insecten die op de bloemen afkomen. Wilde bloemen komen op allerlei plekken voor zoals in akkers, grasland, heide en de duinen. Maar ook in stedelijk gebied vind je wilde bloemen in tuinen, wegbermen, boomspiegels en plantsoenen en parken. Helaas komen er veel minder wilde bloemen voor dan vroeger.

Waarom zijn Wilde bloemen zo belangrijk?

Wilde bloemen zijn belangrijk voor de biodiversiteit. Veel soorten insecten en schimmels horen bij bepaalde bloemplanten; zij zijn van elkaar afhankelijk en zijn samen geëvolueerd. Zo zijn er bloemen die alleen bestoven kunnen worden door een specifieke bijensoort. Wilde bloemen zoals orchideeën zijn voor hun voedselopname afhankelijk van schimmels die samenwerken met hun wortels. Wilde bloemen hebben een cruciale functie in het ecosysteem. Met het verdwijnen van wilde bloemen, verdwijnen dus ook insecten.

Achtergrondinformatie

Kom bij de OERRR Bloemenbrigade!

Als de insecten verdwijnen, hebben de vogels die insecten eten een probleem. Evenwicht en diversiteit in de natuur zijn belangrijk, want alles hangt met elkaar samen. Hoe meer variatie met veel wilde bloemen en insectensoorten, hoe beter de balans en minder kans op een plaag. Wilde bloemen leveren nectar en stuifmeel aan insecten. Ze vormen voedsel voor mensen en dieren, zowel de bloemen als de zaden. Denk maar aan appels, peren, kersen of honing. Ze vormen een leefgebied voor insecten, vogels en kleine zoogdieren, die er jagen op insecten. Wilde bloemen, schimmels en andere organismen leven met elkaar in samenhang. En niet te vergeten: bloemen zijn heel erg mooi. Mensen worden vrolijk van bloemen. Bloemen zorgen voor een mooi landschap.

Oorzaken voor minder Wilde bloemen

Wilde bloemen verdwijnen doordat we ze geen ruimte meer geven. Vroeger zag je ze veel in akkers, weilanden of wegbermen. Nu maken we andere afwegingen. Bloemen in een akker vervuilen de oogst en zijn daarmee slecht voor de opbrengst, een weiland zonder bloemen levert meer eiwitten aan koeien (en daarmee meer melk) dan een weiland zonder bloemen en natuurvriendelijk beheer van wegbermen en slootkanten is een kostenpost.

Voorals in de landbouw is er vrijwel geen plek meer voor wilde bloemen. Dit komt door de intensivering van de landbouw en de verandering van de gewassen. 60 procent van Nederland is landbouwgrond en was vroeger rijk aan wilde bloemen, terwijl ze nu juist arm aan bloemen zijn. In landbouwgebieden is de achteruitgang van Wilde Bloemen zelfs 94 procent. De intensivering van landbouw betekent dat de bonte weide plaats maakt voor grasakkers zonder bloemen. De oorspronkelijke grassoorten worden doodgespoten met landbouwgif en vervangen voor een eiwitrijker type gras. Daarnaast krijgt de grond veel mest en worden de weilanden meerdere keren per jaar gemaaid, waardoor bloemen geen kans krijgen om zaad te maken.

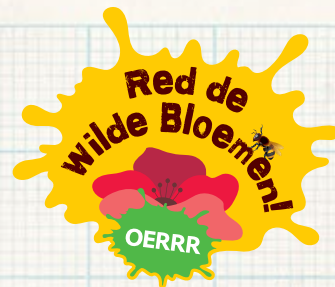
Ook in bermen langs de weg en natuurgebieden zie je minder wilde bloemen. Dat heeft te maken met de manier van maaien, met het verlagen van het grondwaterpeil en het neerdalen van meststoffen uit de landbouw in de Nederlandse natuur. Deze situatie geldt niet alleen voor Nederland, in heel Europa worden de wilde bloemen bedreigd. Alleen in berggebieden en plekken die minder geschikt voor landbouw zijn, is de situatie beter.

Wat doet Natuurmonumenten/OERRR om de Wilde bloemen te helpen?

Natuurmonumenten heeft 360 verschillende natuurgebieden in Nederland, waar we proberen de natuur zo goed mogelijk de ruimte te geven. We proberen de situatie in die gebieden optimaal te maken voor de natuur. Daarbij kijken we steeds hoe het gaat met de dieren en planten die er leven en passen we ons beheer aan als we merken dat de omstandigheden minder ideaal worden. Kijk op de website van Natuurmonumenten om te zien welke gebieden we waar in Nederland beheren en wat jij er kunt doen.

Achtergrondinformatie

Kom bij de OERRR Bloemenbrigade!

Natuurmonumenten/OERRR zet zich extra in voor Wilde bloemen door:

- Veiligstellen van zaad van wilde bloemen
- Meer ruimte voor wilde bloemen creëren in landbouwgebieden
- Meer ruimte voor wilde bloemen in natuurgebieden
- Meer ruimte voor wilde bloemen creëren in bermen
- Meer ruimte voor wilde bloemen creëren in stad en tuin

Wat kun je zelf doen?

Laten we onze omgeving weer in bloei zetten! Samen kunnen we zorgen voor meer wilde bloemen in Nederland. Langs wegen, in tuinen, op balkons en op de velden. Want als we wilde bloemen ruimte geven, bloeien ze – overal waar de zon schijnt.

Over de actie

OERRR voert campagne voor de wilde bloemen. OERRR is het jeugdprogramma van Natuurmonumenten. Het doel van de actie is dat iedereen in Nederland zoveel mogelijk mini-natuur gaat maken door wilde bloemen te zaaien. Dat kan ook bij jullie op school en bij de leerlingen thuis, in de tuin, op het balkon of op het schoolplein.

Leerlingen kunnen ook zelf (individueel, samen met hun ouders) een actiepakket aanvragen via [OERRR.nl/actiepakket](https://oerrr.nl/actiepakket). Ze ontvangen dan een leuke envelop met een actiekaart en een zakje bloemzaad in hun brievenbus.

Kinderen die lid zijn van OERRR ontvangen naast een actiekaart, zakje bloemzaad ook nog twee kaarten van OERRR met 'bloemen' als onderwerp.

Bloemzaad bestellen voor scholen

We hopen natuurlijk dat alle scholen van Nederland meedoen! Helaas kan Natuurmonumenten geen gratis zaden voor scholen beschikbaar stellen. Docenten kunnen bloemzaad bestellen in de webshop van Natuurmonumenten: <https://www.natuurmonumentenshop.nl/tuin/zaden.html?p=6>

Hoe maak ik mijn mini-natuur of insectenhotel?

Dat staat in stappen uitgelegd op het werkblad.

Veel plezier en succes met dit lespakket!

Hebben jullie nog vragen? Of willen jullie met de school een grote actie zoals een sponsoracties voor wilde bloemen gaan doen?

Mail dan met OERRR: oerrr@natuurmonumenten.nl